

Goniec codzienny

Wilno
CZWARTEK
9 marca 1944
Nr. 808
Cena w Wilnie 5 ten.

Ciężkie straty sowieckie w czołgach

Przy autostradzie Smoleńsk - Orsza spelży na niczym sowieckie próby przełamania frontu. — Nowy atak terrorystyczny na Rzym

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 8. III. 1944.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na południowy zachód od Krzywego Rogu trwają walki zacięte z wielkimi siłami nieprzyjaciela, który się wdarł do niemieckich linii. Własne oddziały piechoty i czołgów rozbiły na zachód od Krzywego Rogu silnymi kontratakami nieprzyjacielskie grupy bojowe i zdobyły spowrotem przejściowo utracone stanowiska.

Na zachód od Kirowgradu bolszewicy po gwałtownym przygotowaniu artyleryjskim przystąpili znów do ataku. Odparto ich wśród wysokich krwawych strat. Na obszarze Zwennigródka i Szepletówki — Jampola wojska niemieckie znajdują się nadal w ciężkich zmiennych

walkach. Podczas ostatnich trzech dni zniszczono tutaj 357 czołgów nieprzyjacielskich.

Między Berezyną i Dnieprem ponowne ataki sowieckie spelżyły na niczym.

Przy autostradzie Smoleńsk — Orsza również wczoraj rozbito wszystkie próby przełamania frontu kilku dywizyj sowieckich przy wybitnym poparciu niemieckich samolotów bojowych przed liniami niemieckimi. Tyśiące zabitych leżą przed niemieckimi liniami.

W północnej części frontu wschodniego nieprzyjaciel napróżno atakował na kilku odcinkach. Pod Narwą kontrataki niemieckie mimo zacięty opór nieprzyjacielski zrobili dalsze postępy. Rozbito ogniem artyleryjskim ruchy i stanowiska wypadowe bolszewików.

Podczas walk odpierających

na środkowym odcinku frontu szczególnie się zasłużyła 197 środkowo-reńska dywizja piechoty pod dowództwem generała-majora Wössner.

We Włoszech również wczoraj nie doszło do żadnych działań bojowych mających znaczenie. Baterie dalekosiężne zwalczały okręty na obszarze Nettuno i zapaliły pociskami nieprzyjacielski frachtowiec.

Północno-amerykańskie samo-

loty atakowały ponownie Rzym i inne miasta w środkowych Włoszech. W niektórych częściach miasta w Rzymie powstały szkody. Niemieckie myśliwce zestrzeliły tam i u południowo-francuskiego wybrzeża 9 samolotów nieprzyjacielskich.

Kilka nieprzyjacielskich samolotów niepokojących zrzuciło ubiegłej nocy bomby na miejscowości w zachodnich Niemczech.

Wytepienie narodu białoruskiego

Wymowy tajny rozkaz Stalina

Przymusowa rekrutacja mężczyzn, deportacja kobiet, przymusowe wywiezienie dzieci. Sprawozdanie oficera sowieckiego

MIŃSK. (DNB). Jaki los gotują potentaci Związku Sowieckiego małym narodom, pojąć może ten, kto uświadomiony jest co do losu, jaki Stalin zamierza zgotować ludności białoruskiej po zdobyciu z powrotem tego terytorium. Zbiegły w walce na froncie wschodnim kapitan sowieckiej armii Igor Kapor złożył na ten temat na podstawie jasnej własnej obserwacji i w oparciu o tajny rozkaz Stalina wstrząsające sprawozdanie na zebraniu manifestacyjnym mińskiej ludności robotniczej. Wspomniany tajny rozkaz Stalina do szefa oddziału politycznego w sztabie frontu białoruskiego, generała majora Latszewa, zawiera w czterech punktach plan całkowitego wytepienia narodu białoruskiego.

Według tego rozkazu zdolni do noszenia broni mężczyźni na Białorusi w wieku od 15 do 55 lat winni być natychmiast powołani do armii sowieckiej i przydzieleni do karnych kompanii. Reszta zdolnej do pracy ludności cywilnej, głównie kobiety, ma być zmobilizowana przymusowo i wysłana do okręgu Donieckiego do prac przy odbudowie. Matki rozłącza się od dzieci. Wszystkie dzieci aż do 14 lat mają być oddane na wychowanie do specjalnych dziecińców NKWD, które winno zatroszczyć się o to, by wspomniane dzieci wychowane zostały w duchu sowieckim. Wykonanie poszczególnych zarządzeń ma ustalić powołany przez Stalina prezes rady komisarzy ludowych białoruskiej republiki ludowej Ponomarenko wraz z oddziałami sztabów armii frontowej.

Celem wykonania tego rozkazu bawili Ponomarenko kilkakrotnie na konferencjach w sztabie frontu białoruskiego i uczestniczył w posiedzeniach z naczelnym dowódcą frontu białoruskiego, generałem armii Rokossowskim, szefem sztabu i szefem oddziału politycznego. Jak powiada kapitan Kapor, w opuszczonych częściach okręgu witebskiego, mohylewskiego i homelskiego i prowadzono planowo wytepienie ludności białoruskiej. Mężczyźni zostali bez wykształcenia i prawie bez broni wysłani na front. Pociąg za pociągiem pędził w daleko położo-

ne okręgi przemysłowe z pozabawionymi mężów i dzieci kobietami. Pozostałe dzieci spędzono niby trzodę i wywieziono w nieznanym celu. Tak wyglądało „wyzwolenie“ narodu białoruskiego.

Kapitan Kapor przeżył i na Ukrainie to samo wyzwolenie, któremu towarzyszyły morderstwa i terror. Losu tego nie uniknęli nawet byli członkowie band, działających niegdyś na zdobytach z powrotem przez Sowietów terenach. Szczególnie kobiety, należące do band podlegają temu samemu przymusowemu wysyłaniu.

Wstrząsające sprawozdanie z faktów, złożone przez kapitana Kapora działało właśnie przez swe szczupłe i proste słowa żołnierskie przekonywująco na słuchaczy. Następnie członek białoruskiej rady centralnej wypowiedział oburzenie narodu białoruskiego wobec tego szatańskiego planu Moskwy i wyraził wolę tego narodu, nie dopuścić nigdy do powrotu panowania bolszewickiego.

Morrison i niemieckie ataki lotnicze

GENEWA. (DNB). Angielski minister spraw wewnętrznych Morrison wygłosił, jak pisze „Manchester Guardian“, w ratuszu w Sheffield przemówienie, w którym poruszył również niemieckie ataki lotnicze na Londyn. Między innymi Morrison oświadczył, że w ostatnim czasie Niemcy przypomnieli o tym, że nie tylko żołnierze muszą walczyć przeciwko ogniom i stał. Te ostatnie ataki niemieckie na Londyn były dość przykre. Po części nie ustępowały one w niczym „najgorszym wielkim błyskawicom“ z r. 1940/41. Eksplozja bomb nie należała do wydarzeń, które mógłby ktoś, kto je przeżył, zapomnieć.

Morrison zwrócił uwagę na to, że dla rozbudowy brytyjskiego lotnictwa zmobilizowano potężną część narodowych rezerw z zakresu siły produkcyjnej. Nie zawsze, ostrzegł minister, uprzytamnia sobie ogół w Anglii, że możnaby wystawić

„Wszystkie dotychczasowe wydarzenia usunięte w cień“

Angielskie i amerykańskie komentarze do dziennego ataku lotniczego na Berlin

Zniszczono ponad 25 proc. bi rących udział w ataku bombowców

BERLIN. (DNB). Ciężkie straty bombowców amerykańskich podczas ich ataku terrorystycznego na Berlin w poniedziałek potwierdziły dokonane przez lotnictwo USA i przez Brytyjczyków doświadczenia, że tego rodzaju naloty terrorystyczne nie są, jak to chcą wmówić lotnikom USA żydowsko-rooseveltownscy agitatorzy, spacerem. Straty te są jeszcze cięższe, niż zniszczenie 118 czteromotorowych bombowców. Należy wziąć pod uwagę, że podane przez niemiecki komunikat naczelnego dowództwa liczby obejmują tylko stwierdzone przez niemieckie lotnictwo ilości zestrzelonych samolotów i że do tych liczb nie włączono np. siedem amerykańskich bombowców, które przymusowo lądowały w Szwecji, i inne nieznanne straty, które wydarzają się podczas dalekich lotów. Ogólnie można liczyć z dołym uzasadnieniem, że straty USA w bombowcach wynosiły ponad 25 proc. biorąc pod uwagę udział w ataku maszyn.

Ze względu na tę okoliczność początkowo okrzyki triumfu w Londynie i w Waszyngtonie ustąpiły miejsce lakonicznym komentarzom i wybiegom. Nie mówiąc o wawrzynach zwycięskich agencja Reuter w poniedziałek wieczorem twierdziła, że lotnictwo USA w czasie ataku na Berlin „doznało tylko małych strat“ i że ogień artylerii przeciwlotniczej i obrona myśliwców była „bardzo słaba“. Chociaż ani Londyn ani Waszyngton nie przyznały się do prawdziwych strat podczas ataku terrorystycznego na stolicę Rzeszy, to jednak są one dalekie od tego, ażeby tak jak agencja Reuter w poniedziałek wieczorem bagatelizować te ciężkie straty. Już w nocy na wtorek gazeta „Exchange Telegraph“ o godzinie 1 oznajmiła, że walki powietrzne nad Rzeszą „usunęły w cień wszystkie dotychczasowe

wydarzenia, kiedy to lotnictwo niemieckie rzuciło do walki setki myśliwców, które zagroziły bombowcom USA drogą do Berlina“. — „Ws yscy piloci byli zgodnego zdania“ — mówi się tam dalej, że Niemcy walczyli z nadzwyczajną brawurą i zaciekłością“. We wtorek, o godz. 3.45 rano rozgłoszła londyńska podać swój pierwszy komunikat w sprawie ataku lotniczego USA na Berlin w tych słowach: „Ażeby dotrzeć do Berlina, musiały bombowce i myśliwce stoczyć jedną z najgwałtowniejszych walk powietrznych w tej wojnie. Niemieckie myśliwce zaatakowały je już od wybrzeża i towarzyszyły im przez całą drogę. Całymi rojami rzucały się one ze wszystkich kierunków na amerykańskie eskadry. Jeszcze więcej myśliwców operowało nad stolicą Rzeszy. Zapora artylerii przeciwlotniczej była niezwykła. Amerykańskie myśliwce, które ubezpieczały bombowce, znajdowały się przez całą drogę w ciężkich walkach powietrznych“. We wtorek przedpołudniem o godz. 9 komentarz rozgłosił londyńskiej, Thomas Cadett, z niezadowolaniem podał, że nikt nie może i nie chce twierdzić, że straty amerykańskie podczas ataku poniedziałkowego były lekkie. Słysz się zupełnie co innego, niż to podały nadzwyczajne komunikaty Reutera w poniedziałek wieczorem. Dodatkowe przyznanie, które powstało wyraźnie ze zdenerwowania, wywołanego w obozie nieprzyjacielskim w związku z ciężkimi stratami, powinno społeczeństwo angielskie pouczyć, w jaki sposób bez skrpułów agencja Reuter oszukuje na polecenie Churchilla naród angielski.

Bardziej uczciwy niż Reuter był komunikat United Press z poniedziałku wieczorem, w którym to komunikacie podano, że podczas ataku lotnictwa USA na Berlin bombowce odczuły „cały ciężar nieprzyjacielskiej obrony“. Z pełnym rozgoryczeniem mówi się w komunikacie, że każdy, kto twierdzi, iż nie istnieje lotnictwo niemieckie, jest szalony. Był to wyraźnie wymierzony silny szturchaniec pod adresem żydowskich działaczy propagandowych w USA, którzy, daleko od pocisków, uznali lotnictwo niemieckie za wyniszczone i nie stanowiące niebezpieczeństwa, ażeby zachęcić lotników USA do nalotów terrorystycznych na tereny Rzeszy.

Ze strony neutralnej pierwszym głosem był artykuł korespondenta madryckiej gazety „Ya“, w którym mówi się, że amerykański atak na Berlin w poniedziałek był znowu rozproszony. Ponownie okazało się, że do Berlina nie można dotrzeć w mieście słychać było zaledwie słabe detonacje bomb. Natomiast w lesistych obszarach i nad jeziorami dookoła Berlina zauważono wiele spadających na spadochronach Amerykanów.

Warunki „pokoju“ Stalina nie zachwieją postawy Finów

BERLIN. (DNB). Na marginesie żądań bolszewickich wobec Finlandii stwierdza „Berliner Börsenzeitung“ w swoim wtorkowym numerze, że przez żądania te zamierza się osłabić najpierw militarnie Finlandię, zanim się jej podkutek szczegóły bezwarunkowego wydania na łup bolszewizmu. I tak bez zagwarantowania swej wolności i suwerenności ma się Finlandia zobowiązać w Moskwie do pertraktacji w sprawie demobilizacji, a zatem rozwiązania swojej całej armii. Wpierw jednak mieli żołnierze fińscy — i to odsłania prawdziwe zamierzenia Moskwy — „internować“ znajdujące się na ziemi fińskiej dywizje niemieckie, przy czym bolszewicy rezerwują sobie prawo okupowania całej Finlandii, gdyby owo „internowanie“ nie udało się w najbliższym czasie.

Już sama próba — pisze dalej „Berliner Börsenzeitung“ — wzmocnienia Finom i świata, że los niemieckich dywizyj w Finlandii zależy od jakiegokolwiek rokowań, stanowi iście żydowską bezwstydnosć. Włochy stanowią dobry przykład tego, że wojska niemieckie zwykły same decydować o spełnieniu wyznaczonych im zadań. Również Włochom wzmówiono, by wycofały się z wojny. A przecież wojska niemieckie znajdują się nadal tak jak poprzednio w południowych Włoszech, a naród włoski na zajętych przez nieprzyjaciela ob-

szarach płaci za tę zbrodnię swolch zdradców pełnym chaosem, doszczętnym zniszczeniem i straszliwym głodem. Próbuje się zdobyć Finlandię niezgrabnymi podstępami oszusta. Niewątpliwie natchyniają po demobilizacji armii fińskiej Stalin utworzyłby komunistyczny rząd Kuusinen wspólnie z kilku fińskimi Kiereńskimi, by móc okupację kraju przeprowadzić „legalnie“ i bez rozlewu krwi. Przetę kraj w najkrótszym czasie znalazłby się w ręku GPU. Naród fiński spotkałby może jeszcze straszliwszy los aniżeli państwa bałtyckie w roku 1940. Inteligencja zostałaby po kilku tygodniach albo wytepiena albo wywieziona na Sybir, co więcej, cała męska ludność musiałaby wywiezować na Sybir. Prawdopodobnie jednak Stalin wykonałby w tym wypadku pracę swą całkowicie i odtransportowałby też fińskie kobiety i dzieci, jak to się już stało w państwach bałtyckich, na wschód, by miasta i wsie fińskie ostatecznie i na zawsze oddać hordom sowieckim. Należy jednakowoż przypuszczać, podkreśla w końcu gazeta, że naród fiński zrozumiał grę Stalina, który dzisiaj niby wilk w owczej skórze chciałby sztuczkami dyplomatycznymi uzyskać to, do czego nie dopuściła mężna armia fińska w ciągu dwu zaciętych wojen.

Nowa japońska ofensywa

Walki na froncie burmańskim

TOKIO. (DNB). Piąta angielska dywizja, która chciała przysięść z pomocą resztkom prawie całkowicie rozbitej 7 angielskiej dywizji w kotlinie Sinzeiwa w zachodniej Burmie, według doniesienia z pewnej placówki w Burmie, nie jest w stanie przeprowadzić swego zamiaru wobec wystąpienia do nowej ofensywy japońskich oddziałów w okręgu Naungdaw. Tak samo i 8 oraz 11 anglo-hinduskie dywizje są niezdolne do powstrzymania obecnej japońskiej akcji oczyszczającej w kotli-

nie Sinzeiwa, ponieważ ich usiłowania przedarć się utknęły na północ od Buthidaung wskutek zdecydowanego kontrataku. Walki w tym okręgu mają charakter starć lokalnych.

Według innego komunikatu z burmańskiej placówki donoszą, iż z północy ponad 10 bombowców, atakujących w dniu 29.II. Rangun, cztery zostały zestrzelone przez japońskie lotnictwo myśliwskie, a pozostałe maszyny nieprzyjacielskie zawróciły. Po stronie japońskiej nie było żadnych strat.

„Tajemnica Nettuno“

Brytyjska strategia szkolna próbuje osłabić szczerą mowę ministra

LIZBONA. Brytyjski minister wojny Grigg wygłosił z okazji przedstawienia preliminarza budżetowego dla armii w izbie gmin przemówienie, w którym nie potrafił powiedzieć nic pocieszającego jeśli chodzi o angielskie teatry wojny. W przemówieniu jego wyraz „rozczarowanie“ odgrywał uderzającą rolę, obok czego bardzo komicznie wyglądał również i przez Grigga przemówiony w ruch walec angielskiej propagandy, usiłujący wykazać, jakoby wojna była już wygrana.

O włoskim teatrze wojennym nie mógł oczywiście brytyjski minister wojny powiedzieć nic przyjemnego, zwłaszcza jeśli chodzi o tak bardzo w swoim czasie roztrąbione po świecie lądowanie pod Nettuno. „Przez lądowanie pod Anzio — zmuszony był obecnie skromnie przyznać Grigg — zamierzaliśmy odciąć od Rzymu i północny połączenie wojsk niemieckich, walczących z 5-tą i 8-tą armią oraz oczywiście zająć Rzym“. Wielkie było rozczarowanie z rezultatów lądowania, „którego początek zapowiadał tak piękne widoki, następnie jednak nie sprawdził decydujących rezultatów“.

Również na temat Azji Wschodniej nie umiał Grigg powiedzieć w Izbie Gmin nic pocie-

szającego, a tylko: „rozwoju sytuacji wojennej w Azji Wschodniej nie można jeszcze w tej chwili ustalić“.

Nawet jeżeli chodzi o rozdział terroru lotniczego, owego mordującego kobiety i dzieci ty powego „frontu“, pozostał Grigg dłużny swoim słuchaczom, ponieważ w związku z tą sprawą zmuszony był zaznaczyć, iż lotnictwo brytyjskie potrzebuje obecnie większej ilości ludzi aniżeli armia lądowa, co jest zupełnie niezrozumiałe wobec ogromnych strat w ludziach nad Niemcami i nad zajętej obszarami.

Skoro brytyjski minister wojny w trakcie swojej mowy oświadczył: „Więcej sobie obiecywaliśmy aniżeli posiadamy“, to i z tego westchnienia — zwróconego zwłaszcza pod adresem Sowietów i Ameryki — przemawia głęboka troska, która uzupełnia obraz rozczarowań Grigga.

Pewne czynniki wojskowe uważają, że Grigg widocznie przemawiał zbyt otwarcie. W każdym razie czynią one komiczne do pewnego stopnia próby usprawiedliwienia strategii aliantów. Rekord urzędowego upiększania tej sprawy osiąga major Hasting, rzeczoznawca wojskowy

on społeczeństwu „tajemnicę strategii pod Nettuno“. Zdaniem jego alianti nie posunęli się wprawdzie na wspomnianym przyczółku, lecz nie było to, przynajmniej w początku, ich zamiarem! „Zmusili oni zrzeczenie Niemców do całkowitej zmiany ich planów. Niemcy sądzili, powiada Hasting, że będą mogli poprosić się bronić. Tęgod rodzaju obliczenia przekreśliła brytyjsko - amerykańska strategia. Wskutek taktyki aliantów Niemcy zostali zmuszeni do przejścia na całej linii do ataku i do poniesienia jedynie obrony.“

Swoiście odzwierciedla się świat w niektórych mózgach. Nie można przypuszczać zaiste, by wspomniana strategia szkolarska majora Hastinga wywołała jakiegokolwiek wrażenie na cokolwiek pod względem militarnym zorientowane sfery narodu angielskiego, nie mówiąc już wcale o reszcie świata. Poza tym czynniki wojskowe Londynu powołują się znowu na warunki atmosferyczne. Na przyczółku mostowym pada znowu strumieniami deszcz. Drogi i gościńce rozmokły. Ruchy wojsk już w czasie dnia są bardzo trudne, lecz prawie niepodobna sobie wyobrazić, jakie trudności pokonywać muszą oddziały bry-

tyjsko - amerykańskie kiedy zapadnie zmrok i grad niemieckich granatów pada na wszystkie drogi dowozu na przyczółku.

Podczas dyskusji w Izbie Gmin w sprawie etatu ministerstwa wojny oświadczył poza tym przedstawiciel partii pracy, Lawson, że brytyjska strategia winna w końcu na podstawie nieśczęśliwych doświadczeń pod Dieppe i Nettuno teraz zrozumieć, iż wylądowanie na kontynencie nie przedstawia samo przez się czyr ika najtrudniejszego. Najcięższy moment zjawia się raczej dopiero po wylądowaniu. Nie utworzenie, lecz skonsolidowanie przyczółka mostowego jest sprawą główną. Za nim rozpocznie się wielką akcją przeciwko wybrzeżu kontynentu europejskiego, trzeba w Londynie i w Waszyngtonie ustalić, czy tego rodzaju konsolidacja jest możliwa, by później po wylądowaniu wojska nie musiały całymi tygodniami znajdować się w ogniu dział nieprzyjacielskiej obrony. Ze słów Lawsona przebiega oburzeni szerokich sfer brytyjskich spowodu ciężkich strat, jakie poniosły od czasu lądowania walczące pod Nettuno dywizje.

I takie rzeczy bywają Wolne od żydów miasta w Stanach Zjednoczonych

Pomocnicy Roosevelta mówią o raku

GENEWA. Znanе amerykańskie czasopismo „Nation“ ogłasza długi artykuł pełen zarzutów na „nietolerancję sfer aryjskich“ w Stanach Zjednoczonych. I tak w małym mieście Litchfield (stan Connecticut) nie daleko Nowego Jorku nie wolno się osiedlać żydom. Cały okręg skolonizowany jest przez emigrantów, którzy w 17 stuleciu uciekli z Anglii z powodu prześladowań religijnych, lecz, jak powiada autor, ani gubernator Lehmann ani sędzia związkowy Frankfurter nie mogli się osiedlić w Litchfield. Widocznie w Litchfield i w wielu małych miastach tego rodzaju obowiązują prawa norymberskie. Gdy ojcom miast czyni się zarzut, że Bernard Baruch nie może zakupić sobie domu w Litchfield, to odpowiada się na to tym, że w Litchfield nie ma już adwokata żyd i wykonuje tam „raktykę“. W rzeczywistości chodzi tutaj o człowieka, który niedawno dopiero przybył do Litchfield, nie posiada ani wyglądu żydowskiego, ani nie zachowuje się jak żyd (!), nazwisko jego brzmi z niemiecka i zatrudnion został przez adwokata aryjskiego. To samo

odnosi się do innych miast w Connecticut, n. p. do Oldlyne i Sharon. Żydów nie dopuszcza się też do osiedlenia w nowojorskich przedmieściach Bronxville i Jacksonville.

Być może, łączy autor, chodzi tutaj zał o przejściową chorobę małego „wrzodu rakowego“, lecz wrzód ten rośnie. Dokładne badania w ostatnim roku wykazały, że „przesady antysemityczne“ szerzą się w całym kraju, a mianowicie nie tylko na tradycyjnie antysemitycznym południu, lecz także w Nowej Anglii, która dumna jest ze swej kultury i oświaty.

Powyższa wiadomość zasługuje na uwagę, nie tylko ze względu na fakt, że również w kraju filosemity Roosevelta i jego kliki istnieją jeszcze oazy, broniące się przed infiltracją żydowskiej trucizny, lecz także dlatego, ponieważ okazuje się raz jeszcze, iż rządowa Ameryka czuje się jako przytulisko żydów i uważa wszelki opór przeciwko żydowskiemu wyzyskowi jako „chorbę raka“.

(Wilnaer Zeitung)

Odstraszający przykład Włoch Głos prasy szwedzkiej

SZTOKHOLM. (DNB). Rzeczywistość przewyższyła wszystkie pesymistyczne przepowiednie co do skutków haniebnej zdrady „adoglio“, który „powodował kapitulację Włoch. Wszelkie przewidywania, iż Włochy przez swoją zdradę mogą coś uzyskać, zawiodły — stwierdza „Dagsposten“. Przekazanie trzeciej części floty włoskiej Sowietom stanowi ukoronowanie tej nędzy. Wspomniany zasługujący na uwagę akt dowodzi dwu rzeczy: po pierwsze siły sowieckiego wpływu na Anglo-Amerykanów, po drugie całkowitego poniecha-

nia wszelkich względów, jeśli chodzi o naród włoski, jego samopoczucie i jego życzenia.

Nadzieje natury strategicznej, jakie łączyli Anglo-Amerykanie z kapitulacją Włoch, jak wiadomo nie spełniły się. Lecz niezależnie od tego wypadek z Włochami stał się przykładem dla anglo-amerykańskich hasel propagandowych. Przykład Włoch udowodnił neutralnym i walczącym po stronie Niemiec państwom, dokąd prowadzi kapitulacja wobec Anglo-Amerykanów.

„Potworne stulecie“

Anglo-amerykański atak lotniczy na Rzym w odzwierciedleniu prasy portugalskiej

LIZBONA. DNB. „Zyjemy w świecie zbrodni“ — pisze gazeta „Voz“ w związku z angloamerykańskim atakiem lotniczym na Rzym. „Jeśli ludzkość 20 stulecia nie odczuwa potworności obecnego dnia, to wiek 20 jest sam w sobie potwornym“. Alianckie dowództwo wojskowe miało nie wątpliwie środki i drogi — pisze dalej gazeta — by prowadzić woj-

nę w inny sposób, mogło ono zaatakować nieprzyjaciela na północy dla odciążenia linii komunikacyjnych na zapleczu, lecz to przyniosłoby może większe straty i wymagałoby większych wysiłków. Dlatego stolicę katolicką bombardowano z taką samą bezwzględnością, z jaką może atakuje się jakąś małą wieś nadbrzeżną.

Presja na małe państwa

BERLIN. NL. Jak tu się stwierdza, anglo-amerykańska i sowiecka polityka presji i wy-

muszenia uprawiana w stosunku do małych państw znajduje swój znamieny wyraz w pewnych rozważaniach gazety „New York Times“, gdzie między innymi mówi się, że „wszystkie małe państwa znajdują się przed trudnym dylematem. Państwa, które trafiły do sieci, chciałyby za wszelką cenę wyostać się z niej, a te, które bronią się jeszcze przeciw temu, będą pomimo to wciągnięte. Ale ich opieranie się pozwala tylko tym jaśniejsze rozpoznać, że nie ma innego wyjścia i że ich najlepszą polityką będzie to, by robić to wszystko, co przyspiesza i sprówadza zakończenie wojny“.

z yku arabskim do mas muzułmańskich i domagał się spełnienia ich słusznych żądań. „Liberte“ nazywa tę pierwszą komunistyczną wielką manifestacją „także historyczną datę w dziejach miasta Tlemcen.“

Hiszpania jest zasadniczo antykomunistyczna

Mowa ministra falangi Arrese w Valladolid

MADRYT. DNB. Hiszpański minister falangi Arrese oświadczył podczas wielkiej manifestacji narodo - syndykalistycznej w Valladolid między innymi następujące słowa:

„Decydujący dla naszej polityki jest duch Jose Antonio. Doktryna falangi, owocna w swoim czasie, doktryna, która potrafiła nadać kierunek Hiszpanii, ma jeszcze i dzisiaj to samo co i wówczas znaczenie. Trzeba to powiedzieć przede wszystkim tym, którzy nie chcą zrozumieć, iż falanga jest jedyną zasadniczą drogą, która wiedzie Hiszpanię wzwyż.“

Doktryna falangi nie wymaga przesadnych pochwał! W godzinie niebezpieczeństwa daje ona narodowi jeden tylko ratunek, mianowicie siłę i pewną politykę. Polityka obawy i ustępstw — doświadczyliśmy tego przez lata całe na własnej skórze — nie prowadzi do pomyślnego rezultatu.

Technikę zwalania państwa“ stosują narógł nieznaczące, lecz egoistycznie nastrojone „osobistosci“, które skoro już dorwą się do władzy, starają się ratować drogą powszechnych wyborów“. Jest to sytuacja, na którą czekał fanatyczny, rewolucyjny komunizm. Jemu wcale zaszkodzić nie mogą urny wyborcze. Jeśli wybory wypadną dla komunizmu omyślnie, wówczas są to już ostatnie wybory, a narodowi nie pozostaje nic innego, jak tylko pogodzić się ze strzałem w kark przez Czekę. Na wypadek innego, przeciwnego rezultatu wyborów, zachodzi potrzeba aż do momentu ugruntowania czerwonego władztwa przez wywołanie stanu krwawej anarchii, której słabe i niezdeterminowane państwo bez warunków musi ulec. Odpowiedzialne „osobistosci“ kończą „wówczas swoją rolę grabarzy i emigrują za granicę, by podzić tam spokojne życie.“

Dla tego przed Hiszpanią jest tylko jedna droga, a jak to powiedział generał Franco: „Z nami jest życie, a bez nas Hiszpania

zginie“. Dobry rady, których nam się próbuje udzielać, mogłyby pozostać w ukryciu. W dramatycznych właśnie momentach wojny falanga czuje się w obowiązku wołać na wszystkie strony świata, że nie boi się ona niczego. Hiszpania posiada co najmniej trzy klucze, by w razie potrzeby, w decydującym momencie zmobilizować wszystkie siły narodu przeciw grożącemu niebezpieczeństwu: 1) Jasną doktrynę polityczną, 2) wypróbowane w walce o wolność Hiszpanii morale bojowe i 3) Caudille, którego polityczny i militarny

program nacechowany jest zasadniczo antykomunistycznymi poglądami. Skoro zjawiają się oznaki tego, iż fala bolszewicka grozi niby orkan zalaniem Hiszpanii, wówczas jako falangiści i Hiszpania mają obowiązek stanąć jak jeden mąż“.

Następnie określili Arrese rewolucję socjalną obok dążności do zgody narodowej jako podstawowy czynnik hiszpańskiej polityki. Wprawdzie falanga zdziałała już wiele na polu socjalnym przez syndykaty, wiele jeszcze jednak pozostaje do zrobienia. Hiszpania jest zdecydowana prze-

prowadzić rewolucję socjalną i gospodarczą na jak najszerszych podstawach.

Przemówienie swe zakończył Arrese słowami: „Niechaj defetyści wiedzą o tym dobrze, że próba podkopania fundamentów naszego państwa ma swoją przyczynę jedynie w fakcie, iż państwo to jest zdecydowanie antykomunistyczne. Niechaj ci defetyści wiedzą, że nowy front ludowy z Czeką, pożarami i plądrowaniami zł wynagrodzi tych, którzy przez swoje gadulstwo w kawiarniach przyczyniają się do czerwonego zwycięstwa“.

Stimson o niczym nie wie!

Obludne oświadczenie amerykańskiego ministra w sprawie wyczynów terrorystycznych jego gangsterów powietrznych

GENEWA. Podczas gdy ostatni nalot terrorystyczny na Watykan dał światu nowy dowód zbrodniczej zuchwałości, z jaką anglo-amerykanie łamią wszelkie przepisy i zasadnicze ustawy prawa międzynarodowego, skierowując swoją akcję terrorystycznego bombardowania przeciw neutralnym obszarom bez najmniejszej potrzeby z punktu widzenia wojskowego, — amerykański minister wojny Stimson podał do wiadomości oświadczenie w sprawie nalotów na Rzym, które służyć musi prosto jako wzór obłudy i zakłamania. Stimson „nie wie o niczym“. On, jako minister wojny powinien być przeciwie najszerszej poinformowany o wszystkich wojskowych przedsięwzięciach, a on wyjaśnił wobec amerykańskiej prasy, że „nie otrzymał żadnych informacji w sprawie doniesienia źródeł katolickich o zbombardowaniu letniej rezydencji papieża w Castel Gandolfo“. Widocznie Stimson uważa piasek amerykańską za zbiorowisko durniów, którym można powiedzieć byle głupstwo bez obawy zaprzeczenia z ich strony. A może on ich natyle

dobrze zna, aby wiedzieć, iż oni uwierzą w tego rodzaju manewr zakłamania. W każdym jednak razie należy podziwiać bezcelność Stimsona, który tak postępuje jakby o niczym nie miał pojęcia, podczas gdy przez cały cywilizowany świat przewalała się fala oburzenia z powodu łamania prawa międzynarodowego i barbarzyństwa anglo-amerykanów wobec kultury.

Jest rzeczą samą przez się zrozumiałą, iż Stimson także przeczy zbombardowaniu dzieł sztuki w krajach kulturalnych. Natomiast wyjaśnił on przedstawicielom amerykańskiej prasy że „alianckie oddziały bojowe uczyły na terenie należącym do Rzymu możliwie wszystko, aby uszanować religijne i historyczne pomniki“ — również i w tym wypadku wydaje się amerykańskiemu ministrowi wojny, iż „nie wie o niczym“ w bezmyślnym szale niszczenia anglo-amerykańskich gangsterów powietrznych. Może w to wierzyć amerykańska prasa i ogłupiali amerykańscy obywatele, ale poza tym nie będzie mógł znaleźć Stimson ludzi, którzyby wierzyli jego obłudnym

oświadczeniom. W każdym razie dostarczył on nowy materiał do tematu: anglo-amerykańskie zakłamanie, za którym ukrywa się bezwzględne wojenne kierownictwo plutokratycznych zbrodniarzy wojennych.

„Uroczyste przyjęcie“ rzeźnika z Albacete Komunisty zne manifestacje na rzecz towarzysza Marty

GENEWA. DNB. W starym zachodnio - algijskim centrum kultury muzułmańskiej, Tlemcen, odbyła się masowa manifestacja komunistyczna. Jak podkreśla „Liberte“ muzułmańskie komunisty miasta Tlemcen witały szczególnie uroczysto posła komunistycznego Andre Marty. Delegacja muzułmańska wręczyła rzeźnikowi z Albacete wspinały dywan.

Muzułmańskie towarzystwo Saada przygotowało ogromne przyjęcie. Jako salę zebrania partia komunistyczna wybrała magistrat. Wobec olbrzymiego spełnienia, jak pisze „Liberte“,

setki muzułmańskich słuchaczy mogło znaleźć miejsce jedynie tylko na ulicy, dokąd transmitowano przemówienia przez głośniki.

W ciągu wieczora tłum słuchaczy rósł bezustannie, tak że wielki plac ratuszowy w Tlemcen ciągnący się od ratusza aż do meczetu był przepełniony. W sali zebrania trybuna mówców usiekerowana była olbrzymią flagą sowiecką. W pewnym zwyczajom krajowym w zebraniu uczestniczyło też wiele kobiet muzułmańskich.

Sekretarz partii muzułmanin Bouhali Larbei zwrócił się w je-

Japonia pod ochroną swojej marynarki

"Tokio Schimbun" o planach Roosevelta dotyczących Pacyfiku

TOKIO. (DNB). "Tokio Schimbun" w artykule wstępnym wyjaśnia w komentarzu do orędzia Roosevelta, wygłoszonego wobec kongresu, iż treść jego mowy, a zwłaszcza jej część, odnosząca się do Azji Wschodniej, pośrednio dotyczy trudności, które stoją przed Ameryką i jej sprzymierzeńcami. W dalszym ciągu można z tej mowy wysłuchać, że również ze względu na ułożony na konferencji w Quebec plan strategiczny przeciw Japonii powstaną jeszcze dalsze trudności. Dziennik wskazuje dalej na słowa Roosevelta, iż trzeba się przygotować na długą i ciężką wojnę, i że należy się liczyć z wielkimi stratami zwłaszcza w teatrze wojennym obejmującym obszar Oceanu Spokojnego. Dziennik zauważa dalej: "Nie potrzebujemy w tej sprawie słów Roosevelta, Knox'a, lub też jakiegokolwiek amerykańskiego polityka, bowiem obecny bieg walk na południowo-zachodnim Pacyfiku jest o wiele wymowniejszy, aniżeli wszystkie te słowa". Z upływem czasu także to nieokreślone pojęcie ofensywy przeciw Japonii, zapowiedzianej na początku roku przez przeciwnika,

jak również i jego cele oraz konieczne "osiągnięcia" zmieniają się. Dziennik wskazuje dalej na to, że jedynym czynnikiem, który się zmienił od chwili konferencji w Quebec, było zwolnienie poszczególnych jednostek floty wojennej na Morzu Śródziemnym po odpadnięciu marynarki włoskiej. "Wszystkie inne czynniki nie tylko nie zmieniły swej jakości, lecz pozostają także rozpoznane, że czas działa na korzyść Osi. Jakkolwiek część angielskiej floty została delegowana do Azji Wschodniej w celu obrony Indji, to jednak charakter walk na południowo-wschodnim Pacyfiku jest tego rodzaju, że obecność pięciu lub sześciu angielskich okrętów wojennych nie może zmienić obecnej sytuacji. Amerykańskie czynności bojowe na Pacyfiku prawdopodobnie nie wyjdą poza obręb uszowania odcięcia Japonii od jej źródeł pomocy na południowych obszarach, i organizowania ataków lotniczych na japońską metropolię. Jak długo posiadamy swoją flotę, jest rzeczą nie do pomysłenia, aby nieprzyjaciel przeciwstawił się nam na morzu, w pobliżu Japonii, albo też po prostu na japońskim gruncie".

Specjalne posterunki policji dla ochrony żydów

Antyżydowskie manifestacje w amerykańskich miastach

LIZBONA. W różnych miastach Stanów Zjednoczonych, a w szczególności w Nowym Jorku, Chicago i Bostonie, jak donosi prasa amerykańska, doszło w ostatnim czasie do licznych manifestacji antysemitów. Według informacji żydowskiej gazety nowojorskiej "Post Metidian", demonstrowano w różnych kwartałach Nowego Jorku przed synagogami i żydowskimi szkołami. Pismo stwierdza, że w ciągu ostatnich dwóch miesięcy tylko w zachodniej części Manhattanu było 150 wypadków napastowania i napadów na żydów. Na skutek interwencji żydów nowojorska policja niezwłocznie ustawiła w odnośnych kwartałach miasta specjalne posterunki. Oprócz tego uruchomiono wozy alarmowe wyposażone w radio dla "ochrony" żydów. W Chicago, jak donosi pismo, rozegrały się analogiczne wypadki. Kierownik tamtejszego komitetu żydowskiego, Ovrum Tappek, w pewnym oświadczeniu utrzymuje, że antysemityczne manifestacje w Chicago zostały zorganizowane głównie przez Włochów i Meksykanów.

Żydzi nowojorscy starają się wykorzystać wypadki w kierunku umocnienia od siebie nowojorskiej policji i usunięcia wszystkich tych urzędników policyjnych, którzy nie są wygodni dla organizacji żydowskich. Tak na przykład czasopismo "Nation" żąda rewizji nominacji nowojorskich urzędników policyjnych i przeprowadzenia ostrego dochodzenia w stosunku do tych wszystkich, którzy należą do "frontu chrześcijańskiego", kościelnego i proamerykańskiego zjednoczenia. Na skutek presji żydów nowojorski urzędnik policyjny James Drew, blisko związany z "frontem chrześcijańskim" został niedawno aresztowany i pozbawiony urzędu. Ostarzenie przeciw niemu opiera się na tym, że miał on

być czynnym członkiem wymienionego zjednoczenia i że posiadał w swoim mieszkaniu książki o antyżydowskim kierunku. Po dłuższym dochodzeniu i spisaniu докладnie na 452 stronach zeznań świadków nie można było usprawiedliwić dyscyplinarnego postępowania przeciw Drew'owi i takowe zostało zawieszono. To jednak rozpałała całą burzę protestów w żydowskiej prasie nowojorskiej. Żydowskie organizacje żądają, by przełożeni Drew'ego, którzy umorzili postępowanie, również zostali pociągnięci do odpowiedzialności. W całym tym huczku chodzi oczywiście o to, by wśród nowojorskiej policji przeprowadzić "akcję oczyszczającą", a wszystkie miarodajne stanowiska przekazać tym urzędnikom, którzy są na usługach żydowskich organizacji i w ten sposób cały aparat policyjny podporządkować żydowskiemu rozkazom.

(„Preussische Ztg.”)

Błyskawiczne południówki w „Małej kawiarni” Hanka Bielicka

W kolejnym programie „Małej kawiarni” przy maksymalnej frekwencji, wystąpiła ostatniej nocy 5. III z programem recytowano-śpiewanym Hanka Bielicka. Część pierwszą programu wypełniły bajki La Fontaine w tłumaczeniu Krasickiego i Mickiewicza oraz szereg innych drobnych powiastek, recytowanych z wielką swadą, nader swobodnie, bez silenia się na „extra” efekty mimiczne i słuchowe.

Talent parodystyczny i swoiste zacięcie komiczne Bielickiej wystąpiły w całej jasności w drugiej części, wokalne, zapemnionej charakterystycznymi piosenkami, w których H. Bielicka jest bezkonkurencyjna. W sztuce Bielickiej nie ma miejsca na sentymentalne abstrakcje. Operuje ona słownictwem jednym, słowem nieprzerwanym, stosuje to, co możnaby nazwać „prostotą sztuki” i w tym może kryje się tajemnica jej powodzenia. Piosenki tego rodzaju jak „Kobiety”, „Chciałabym i być się”, uwieńczone doskonałą parodią śpiewaczki Lisowej, były najgoręcej przyjętą częścią programu.

„Często bywa zawiedzionym, kto lubi być chwalonym” — powiada La Fontaine, Bielickiej wszakże należy się pełne uznanie za błyskotliwy dowcip w recytacji i temperament słowa. Przy fortepianie „młody talent” M. Suchockiego wykazał dużo zrozumienia i brak szarży w dźwięku, otaczając słowo akterki harmonijnym i umiarkowanym akompaniamentem.

GUY.

Tu mówi Związek Zawodowy

W SPRAWIE GODZIN URZĘDOWYCH W OBDZIALE ZAOPATRZENIA PRZEDSIĘBIORSTW.

Donosi się, że przyjmowanie interesantów w oddziale zaopatrzenia przedsiębiorstw odbywa się codziennie z wyjątkiem środy i soboty od godziny 7.30 do 11.30. W innych godzinach wydział jest zamknięty.

W SPRAWIE ZAOPATRZENIA UCHOŹCÓW.

Reszanie, uchodźcy wojenni, którzy pracują w przedsiębiorstwach mogą być zaopatrzeni w obuwie na podstawie osobnych blankietów. Związku Zaw., które należy składać osobno, nie zaś z miejscowymi robotnikami.

OBWIESZCZENIE

Zgodnie z poleceniem General-kommissar'a winny być w czasie akcji transportów wojennych wszystkie nie zajęte transportem zboża lub innych ważnych ze stanowiska wojennego produktów, zaprzęgi użyte do śwózki drzewa. Bostarczenie furmanek było jednakową dotychczas całkiem jeszcze nie zadowalającą.

W śwózce drzewa są jeszcze bardzo duże załogoci, ze względu jednak na duże zapotrzebowanie, zwłaszcza drzewa użytkowe i ze względu na schylek zimy należy wszelkimi sposobami zwożkę tę przyspieszyć.

Dłatego zarządzam:

1) Każdy zaprzęg musi w czasie akcji transportowej stać każdego dnia do dyspozycji dla zwożki waż-

nych ze stanowiska wojennego produktów.

2) W marcu zakazuje się wyjazdu wszelkich furmanek ze wsi do miast, o ile nie muszą one jechać do miast celem dostawienia ważnych ze stanowiska wojennego produktów.

3) Każda furmanka, udająca się do miasta winna przy sobie posiadać zaświadczenie naczelnik gminy lub obwodu, z którego to zaświadczenia musi wynikać, że się na furze znajduje, skąd i dla kogo ładunek jest przeznaczony.

4) Wykraczający przeciwko niniejszemu, muszą się liczyć z tym, że obok ukarania ich zostanie im bez odszkodowania skonfiskowany ich ładunek.

W następstwie podp. SIMON.

Obwieszczenie Wydziału Opałowego

W związku z ogłoszeniem w „Gońcu Codz.” z dnia 23 stycznia 1944 r., podaje się do wiadomości mieszkańców miasta Wilna dalszy kolejny porządek wydawania kartek opałowanych na 1944/45 r. w okresie od dnia 6 do 11 marca b. r.

Czwartek, dnia 9 marca b. r. Paupio, Paupio Nr. 1-5, Sawnorij Nr. 1-9, Utenos, Ulon, Ukmerges Nr. 1-12, Skapo, Rato.

Piątek, dnia 10 marca b. r. Paupio Nr. 6-16, Sawnorij Nr. 9-189, Svitrigailos Nr. 1-28, Ukmerges Nr. 13-43, Sausoj, Sapiegos, Sielininku, Sniadeckio, Smelio.

Sobota, dnia 11 marca b. r. Paupio, Pakraszcio, Naujo Paupio, Svitrigailos Nr. 29-36, Ukmerges Nr. 44-60, Sroves. Dozorcy oraz właściciele wymienionych domów winni w oznaczo-

nym dniu w godz. 8-12 zgłosić się do Wydziału Opałowego, ul. Bisk. Matulewicz 4, pok. 62, po odbiór kartek dla wszystkich właścicieli mieszkań, zamieszkujących dane domy.

Przy odbiorze kartek dozorca winni okazać dowody osobiste i zaświadczenie od administratora domu z wyszczególnieniem przynależnych im domów, właściciele zaś — dowody osobiste.

Przypominamy, że opał na 1944-45 r. (zarówno ze składów miejscowych jak i z lasu) będzie wydawany wyłącznie na podstawie kartek opałowanych. Posiadanie kartki opałowej będzie wymagane bez względu nie od wszystkich osób zwracających się do Wydziału Opałowego w sprawie otrzymania opału. Dłatego też wszyscy uprawnieni do otrzymania kartek są zzywani wczas je odebrać.

Kierownik Wydz. Opałowego

Obwieszczenie Do wiadomości urzędów i przedsiębiorstw

Daje się zauważyć, że urzędy lub przedsiębiorstwa w wielu wypadkach nie wykonują powierzonych im obowiązków przez Zw. Zaw. Skutkiem tego wprowadza się chaos i zamieszanie w pracy w Związkach Zawodowych, na czym cierpi normalny przebieg i produktywność pracy.

W związku z tym jeszcze raz się przypominam i ostrzegam się pp. kierowników urzędów i przedsiębiorstw by w przyszłości w porządku i o czasie wyznaczonym wykonywali im powierzone obowiązki.

1) Opłaty na rzecz Związku Zawodowego (1% opłaty członkowskiej od pensji brutto) obowiązkowo powinny być wniesione w terminie, to jest nie później niż do 10 b. m.

2) Wpłacając składki członkowskie do Sparkasse konto nr. 400 lub przekazując przez pocztę należy koniecznie szczegółowo i wyraźnie wypełnić odpowiednie blankiety na drugiej stronie, za-

znacząc nazwę przedsiębiorstwa lub urzędu, adres, telefon oraz ilość członków Zw. Zaw. i ich zarobek miesięczny brutto.

Przesyłając pieniądze pocztą wyżej wymienione uwagi należy przysłać osobno pocztą.

3) W wypadku przejęcia przedsiębiorstwa — urzędu przez innego właściciela lub też z chwilą zamknięcia należy donieść natychmiast o tym do Związków Zawodowych.

4) Pozostałe — nieopłacone składki na rzecz Związku Zawodowego należy nie czekając osobnego powiadomienia wpłacić do dnia 15 marca 1944.

Informacje i blankiety dotyczące pominiętej sprawy udziela Zw. Zaw. w Wilnie, ulica Gedymina 27, pokój 323, tel. 15-26

ŻOŁNIERZ I KOŃ — WALCZA NA FRONCIE PRZECIWKO NIEPRZYJACIELOWI, W KRAJU SŁUŻA AKCJI TRANSPORTÓW WOJENNYCH.

Ważne dla rolników

Idealna łopata

Nowe, zaoszczędzające wysiłek narzędzia Pracy. Badał Instytut fizjologii pracy w Dortmundzie

Badanie warunków pracy i optymalnych możliwości jej, zwłaszcza według systemu opartego na długości czasu, stało się jedną z ważniejszych naukowych części współczesnej gospodarki każdego przedsiębiorstwa. Nie mniej miarodajnym czynnikiem, jak bieg pracy w czasie ze względu na tempo rytmu pracy, wzrost lub spadek

musiała być zlekka przygarbiona. Nowa, obecnie wypróbowana kosa, nie tylko umożliwia koszenie w prostej postawie ciała, lecz pozwala jednocześnie, ze względu na szerszy rozmiar, obejmować mają większą przestrzeń. Zawdzięczając zwiększeniu długości drzewca (kosiska) i powiększeniu kąta między właściwą kosą (płótnem) a drzewcem zaoszczędza się 18 proc. siły pracującej. Skutkiem powyższego na większych przestrzeniach otrzymuje się poważny wzrost wydajności dziennej. Specjalne metody dały możliwość znalezienia energicznej rady na młot pneumatyczny, przyczyniający tyle strapien lekarzom fabrycznym. Praca tym narzędziem silnie absorbuje cały korpus ciała i nadwyzczajnie obciąża aparat kości. W ciągu jednej sekundy tylko przegub musi wytrzymać 5 do 20 pchnięć, z których każde ma moc do 80 kg. Uszkodzenia ciała w wyniku pracy młotem pneumatycznym są przede wszystkim dziennymi. Nowe metody pozwalają obecnie ustalić takie typy młotów, które jak najmniej absorbują muskulaturę, kości i połączenia kości.

REGULOWANIE TEMPA TAŚMY BIEŻĄCEJ.

Oprócz doskonałych i dociekanych w zakresie zastosowania różnych

narzędzi rzemieślniczych poświęcano również uwagę zagadnieniom związanym z pracą taśmy bieżącej. Każdy robotnik wie z własnego doświadczenia, że wydajność dzienna nie ma przebiegu równomiernego, lecz w postaci krzywej i że rozsądnie wykorzystana przerwa obiadowa może ponownie zwiększyć zdolność do pracy, aż nie wystąpią znów pod koniec pracy oznaki zmęczenia. Z tego też powodu i taśma bieżąca nie powinna przebiegać stale równomiernie, lecz musi być dostosowana do rytmu pracy i fizycznej zdolności. Rozpracowano specjalne metody, które pozwalają dokładnie określić niezbędną szybkość taśmy bieżącej oraz obliczyć niezakłóconą wydajność produkcji i pracy.

Same zjawiska przemęczenia mogą być usunięte przez ustanowienie pewnych przerw w pracy, w czasie których okazały się bardzo pozytywnymi ćwiczenia gimnastyczne. Prawidłowe przewietrzanie i ogrzewanie pomieszczeń pracy odcygują przy tym poważną rolę. Szeroko zakrojone badania Instytutu w zakresie fizjologii pracy, doprowadziły w ostatnich latach do rezultatów, które przyniosły korzyść zarówno pracującym, jak i samej wytwórczości.

(„Wiener Zeitung”)

KOSZENIE JUZ W POSTAWIE NIE EGARBIONEJ. Inne młoty doskonałono usłodo Instytutowi w odniesieniu do zosa. Postawa kosarza skutkiem formy dotychczas używanych kos

Kcesz mieć światło elektryczne — oszczędzaj je!

